

WHITE PAPER

Dataskyddslagen – Vad innebär den?

Detta white paper handlar om dataskyddslagen — vad reglerar den?

När du läst igenom dokumentet hittar du fler mallar på samma tema i DokuMeras dokumentmallsbas under:

Alla mallar > Dataskyddsförordningen

www.dokumera.se

info@dokumera.se

DATASKYDDSLAGEN – VAD INNEBÄR DEN?

Dataskyddsförordningen gäller som lag i samtliga av EU:s medlemsländer. Det innebär bland annat att regleringen av hur personuppgifter ska behandlas och skyddas är likalydande oavsett medlemsland. Det finns emellertid möjlighet för varje medlemsland att själv reglera hur vissa frågor rättsligt ska regleras, men bara om dataskyddsförordningen ger utrymme åt medlemsländerna att göra det. Något förenklat ges varje medlemsland möjlighet att komplettera dataskyddslagstiftningen i vissa avseenden.

I Sverige heter den nationella regleringen lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Den kallas i vardagligt tal för dataskyddslagen och är resultatet av hur Sverige har valt att särreglera vissa av de frågor som dataskyddsförordningen ger utrymme åt medlemsländerna att göra.

I den här promemorian kan du läsa mer om dataskyddslagen, vad den reglerar och hur den förhåller sig till dataskyddsförordningen. Observera att dataskyddslagen innehåller fler regler än dem som beskrivs i denna promemoria, och att endast de mest centrala reglerna beskrivs här.

När är dataskyddslagen tillämplig?

Dataskyddslagen kompletterar dataskyddsförordningen och gäller vid behandling av personuppgifter som utförs inom ramen för verksamhet som bedrivs vid personuppgiftsansvarigas eller personuppgiftsbiträdens verksamhetsställen i Sverige.

Dataskyddslagen gäller också vid behandling av personuppgifter som utförs av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som endast är etablerade i tredjeland, om behandlingen avser registrerade som befinner sig i Sverige och har anknytning till utbudande av varor eller tjänster till sådana registrerade eller övervakning av deras beteende i Sverige.

Dataskyddslagen är subsidiär i förhållande till annan lagstiftning. Det innebär att om en annan lag eller förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från dataskyddslagen ska den bestämmelsen tillämpas. Det finns många sådana bestämmelser i sektorsspecifika författningar. Däremot ska varken dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen tillämpas i den utsträckning det strider mot tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen. Det innebär att dessa lagar äger företräde. Inte heller ska majoriteten av bestämmelserna i såväl dataskyddslagen som dataskyddsförordningen tillämpas vid behandling av personuppgifter som sker för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande.

Rättslig grund

Det är inte tillåtet att behandla personuppgifter om det inte finns åtminstone en rättslig grund. Det finns sex rättsliga grunder:

- Samtycke
- Avtal med den registrerade
- Rättslig förpliktelse

- Skydd av grundläggande intressen
- Myndighetsutövning och uppgifter av allmänt intresse samt
- Interesseavvägning

Om inte någon av dessa grunder föreligger för en viss behandling är den inte tillåten.

Varje medlemsland får behålla eller införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Det gäller inte alla rättsliga grunder, utan endast de rättsliga grunderna rättslig förpliktelse och myndighetsutövning samt uppgifter av allmänt intresse. Det är i dessa fall tillåtet att närmare fastställa specifika krav för uppgiftsbehandlingen och andra åtgärder för att säkerställa en laglig och rättvis behandling.

4

Rättsliga grunder enligt dataskyddslagen

Personuppgifter får behandlas med stöd av den rättsliga grunden rättslig förpliktelse om behandlingen är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige ska kunna fullgöra en rättslig förpliktelse som följer av lag eller annan författning, av kollektivavtal eller av beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning.

Personuppgifter får behandlas med stöd av den rättsliga grunden myndighetsutövning samt allmänt intresse, om behandlingen är nödvändig

- för att utföra en uppgift av allmänt intresse som följer av lag eller annan författning, av kollektivavtal eller av beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning, eller
- som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning enligt lag eller annan författning.

Behandling av känsliga personuppgifter

Utgångspunkten är att behandling av känsliga personuppgifter är förbjuden. Med känsliga personuppgifter avses uppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening, genetiska uppgifter, biometriska uppgifter, uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning.

Det finns undantag från huvudregeln, bland annat om den registrerade uttryckligen har samtyckt till behandlingen eller när behandlingen är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige eller den registrerade ska kunna fullgöra sina skyldigheter och utöva sina särskilda rättigheter inom arbetsrätten. I dataskyddslagen finns det utfyllande regler, vilka avser behandling som sker inom områdena arbetsrätt, social trygghet, socialt skydd, viktigt allmänt intresse, hälso- och sjukvård samt social omsorg.

Känsliga personuppgifter inom områdena arbetsrätt, social trygghet och socialt skydd får behandlas om behandlingen är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige eller den registrerade ska kunna fullgöra sina skyldigheter och utöva sina särskilda rättigheter inom arbetsrätten och inom områdena social trygghet och socialt skydd.

Känsliga personuppgifter får med stöd av den rättsliga grunden viktigt allmänt intresse behandlas av en myndighet

- om uppgifterna har lämnats till myndigheten och behandlingen krävs enligt lag,
- om behandlingen är nödvändig för handläggningen av ett ärende, eller
- i annat fall, om behandlingen är nödvändig med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse och inte innebär ett otillbörligt intrång i den registrerades personliga integritet.

Känsliga personuppgifter inom områdena hälso- och sjukvård samt social omsorg får behandlas om behandlingen är nödvändig för

- förebyggande hälso- och sjukvård och yrkesmedicin,
- bedömningen av en arbetstagares arbetskapacitet,
- medicinska diagnoser,
- tillhandahållande av hälso- och sjukvård eller behandling,
- social omsorg, eller
- förvaltning av hälso- och sjukvårdstjänster, social omsorg samt deras system.

5

Särskilt om barns samtycke

Det finns särskilda regler avseende barns möjlighet att ge sitt samtycke till behandling av personuppgifter.

Vid erbjudande av informationssamhällets tjänster direkt till ett barn ska behandling av personuppgifter som rör ett barn vara tillåten om barnet är minst 16 år. Om barnet är under 16 år ska sådan behandling vara tillåten endast om och i den mån samtycke ges eller godkänns av den person som har föräldraansvar för barnet. Trots detta får varje medlemsland föreskriva en lägre ålder i detta syfte, under förutsättning att denna lägre ålder inte är under 13 år.

Enligt dataskyddslagen gäller att vid erbjudande av informationssamhällets tjänster direkt till ett barn som bor i Sverige ska behandling av personuppgifter vara tillåten med stöd av barnets samtycke, om barnet är minst 13 år. Om barnet är under 13 år, ska sådan behandling vara tillåten endast om samtycke ges eller godkänns av den som har föräldraansvar för barnet.

Om DokuMera

Hos alla företag – stora som små – finns möjligheten att arbeta effektivare genom att använda sig av färdiga mallar. Avancerade dokument är tidsödande att upprätta samtidigt som de kräver expertkunskap för framtagandet. Och som vi alla vet: Experter kostar pengar – mycket pengar.

DokuMera är ett B2B-företag som hjälper människor i svenska företag till en lönsammare och bekvämare tillvaro genom att tillhandahålla digitala dokument via internet. Tillsammans med sakkunniga experter har vi under åren tagit fram tusentals mallar för bland annat juridiska och ekonomiska dokument som säljs både via e-handel och genom personlig försäljning.

Under åren har DokuMera utvecklat Sveriges största databas av digitala, exempelbaserade dokumentmallar, riktade mot företag och organisationer. Produkterna laddas enkelt ned från Internet av våra kunder – företag och organisationer – och kan köpas styckvis eller genom att teckna ett årsabonnemang.

www.dokumera.se
info@dokumera.se